

V I J E S T I

IZ JUGOSLAVENSKOG UDRUŽENJA
ZA POMORSKO PRAVO

Z A P I S N I K

sa redovne dvogodišnje Skupštine Jugoslavenskog udruženja za pomorsko pravo održane 27. svibnja 1982. u prostorijama Doma sindikata "Franjo Belulović", Rijeka, s početkom u 10,15 sati.

Akademik V. Brajković pozdravlja prisutne u ime odsutnog predsjednika. Udruženja Branka Jakaše i poziva prisutne da minutom šutnje odaju počast preminulom predsjedniku TITU, kao i kolegama koji više nisu u životu. Zatim se osvrće na razvoj Udruženja od osnutka do danas, na njegov uspješan rad, te želi da se tako i nastavi. Predlaže izbor članova u radno predsjedništvo u sastavu:

- Gavro Badovinac, predsjednik
- Hrvoje Kačić, član predsjedništva
- Rasto Plesničar, .."-
- Emilio Pallua, .."-
- Zoran Radović, .."-
- Nela Šoić, zapisničar
- Klara Vedriš, ovjerovitelj zapisnika
- Vesna Polić-Curčić, .."-

Prisutne pozdravlja Radovan Perić, predstavnik Lučke kaptanije, sa željom da Udruženje nastavi s radom na rješavanju vitalnih problema vezanih uz pomorstvo, ističući posebno problem zagađivanja mora i zaštite čovjekove okoline i sigurnost plovidbe plovila sportske namjene, naročito u priobalnom području.

Predsjednik radnog predsjedništva, Gavro Badovinac, otvara Skupštinu i predlaže slijedeći dnevni red:

1. Izvještaj tajnika
2. Izvještaj blagajnika
3. Izvještaj Nadzornog odbora
4. Rasprava o izvještajima
5. Razriješnica Izvršnom i Nadzornom odboru
6. Prijedlog predračuna Udruženja za 1982. i 1983.
7. Izmjene i dopune Statuta Udruženja
8. Biranje novih organa

9. Ratifikacija međunarodnih pomorskih konvencija
10. Razno.

Zatim poziva tajnika Udruženja, Vojislava Borčića, da Skupštini podnese izvještaj, koji se u cijelosti prilaže zapisniku.

Nakon izvještaja tajnika, Vinko Hlača podnosi izvještaj blagajnika, koji je također sastavni dio ovog zapisnika. Izvještaj Nadzornog odbora podnosi V. Tomašić uz napomenu da su knjigovodstvene kartice uredno vodene, a pošto Nadzorni odbor nema primjedbi, predlaže da se blagajnički izvještaj u potpunosti prihvati.

Predsjednik otvara raspravu o izvještajima.

Za riječ se javlja B. Terzić, predstavnik splitske sekcije, i čita kratak izvještaj prof. I. Grabovca o aktivnosti splitske sekcije. Aktivnost se ogleda u organiziranju mnobrojnih predavanja, poslijediplomskog studija prava mora i u suradnji s Društvom za proučavanje i unapređenje pomorstva. U sekcijskim predavanjima su održana predavanja o Nacrtu konvencije o pravu mora /D. Rudolf/, Odgovornosti brodara u slučaju tjelesne ozljede i smrti člana posade /B. Terzić/, Pravnim učincima Himalaja klauzule pri prijevozu stvari morem /I. Grabovac/, a predviđa se predavanje o novoj reviziji inst. klauzula osiguranja robe /D. Pavić/.

S obzirom da nema daljnje rasprave pročitani se izvještaji daju na glasanje te su jednoglasno prihvaćeni.

Slijedeća točka dnevnog reda je prijedlog predračuna za 1982/83. godinu, kojeg podnosi V. Hlača /prijedlog je priložen zapisniku/.

Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Akademik V. Brajković smatra da je potrebno dati odgovor na postavljeno pitanje u izvještaju tajnika o potrebi iznalaženja deviznih sredstava.

V. Hlača misli da je to zadatak novoizabranih organa.

Slijedeća točka dnevnog reda bile su izmjene i dopune Statuta Udruženja koje je izložio Vinko Hlača.

Statut je usklađen s novim Zakonom o udruženjima građana i društvenim organizacijama SRH, a njegove izmjene i dopune priložene su zapisniku.

V. Hlača predlaže da Skupština prihvati Statut, a da novoizabrani organi zatraže od Koordinacionog odbora SSRV da se Udruženje registrira u registru društvenih organizacija.

Z. Radović iz Beograda ističe da treba naći rješenje za rad teritorijalnih sekcijskih Udruženja i nastojati na jačoj suradnji između predsjedništva i teritorijalnih sekcijskih Udruženja.

Prijedlog izmjena i dopuna Statuta dat je na glasanje i jednoglasno prihvaćen.

Predsjednik radnog predsjedništva predlaže kratku pauzu /11,40 h/. Skupština nastavlja radom u 12,00 sati.

Slijedeća točka dnevnog reda je biranje novih organa, predsjedništva, Izvršnog odbora, Nadzornog odbora i Odbora za općenarodnu obranu i društvenu samozaštitu.

Za članove predsjedništva predloženi su osim inokosnih organa članova pravnih osoba i slijedeći pojedinci: A.Grahov, R.Plesničar, V.Brajković, M.Bulajić, P.Crnica, B.Jakaša, I.Grabovac, B.Ivošević, H.Kačić, B.Mamula, B.Petretić, V.Stalio, E.Pallua, G.Badovinac, N.Perčić, Z.Rihtman, S.Žmikić, V.Tomašić.

Za članove Izvršnog odbora predloženi su: V.Filipović /tajnik Udruženja u Zagrebu/, V.Borčić /tajnik Udruženja u Rijeci/, V.Hlača /blagajnik/.

Za članove Nadzornog odbora predloženi su: P.Crnica, V.Tomašić, D.Petrović i kao zamjenici članova: N.Perčić i S.Žmikić.

Za članove Odbora za općenarodnu obranu i društvenu samozaštitu predloženi su: R.Ferić, R.Capar i M.Jovanović.

V.Borčić predlaže Zorana Radovića iz Beograda za člana predsjedništva, kao rukovoditelja beogradske sekcijske sekcije. Naknadno treba imenovati u predsjedništvo rukovoditelja koparske sekcijske sekcije, a i novoizabranog rukovoditelja riječke sekcijske sekcije Mustafu Kepetanovića.

Skupština jednoglasno prihvata predložene članove budućih organa Udruženja.

Predsjedništvo je izabralo za svog predsjedavajućeg, koji je ujedno i predsjednik Jugoslavenskog udruženja za pomorsko

pravo druga Andreja Grahora, zamjenika predsjednika Saveznog komiteta za saobraćaj i veze. Kao zamjenik predsjednika Grahora izabran je Rasto Plesničar, direktor Općeg sektora Intereurope Koper.

V. Filipović referira o ratifikaciji konvencija za izjednačenje pomorskog prava u svjetlu našeg važećeg prava. Referat je priložen zapisniku.

Za riječ se javlja H. Kačić i primjećuje da ne vidi razloga da se ne pristupi Visbyskim pravilima bez obzira na visinu odgovornosti po koletu. Stoga treba pokrenuti postupak za njihovu ratifikaciju. Predlaže da ukoliko se Konvencija iz 1957. o ograničenju odgovornosti vlasnika pomorskih brodova ne ratificira u roku od 6 mjeseci, da se provede postupak oko ratifikacije Konvencije iz 1976. o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine kao moderne i novije.

Skupština jednoglasno prihvata ovaj prijedlog.

V. Borčić predlaže upis novih članova u Udruženje /spisak priložen zapisniku/.

Skupština prihvata prijedlog uz napomenu da novo predsjedništvo prihvati naknadne prijedloge za upis članova iz Zadra i Beograda i ostalih sekcija koje nisu dostavile prijedloge.

Predsjednik radnog predsjedništva zaključuje rad Skupštine čitanjem pozdravnog telegrama upućenog Predsjedništvu SFRJ u Beograd.

Telegram koji je prihvaćen s aklamacijom glasi:

SAVEZNA SKUPŠTINA Trg Marksa i Engelsa 13
B e o g r a d

Pozdravni telegram Predsjedništvu SFRJ stop
Jugoslavensko udruženje za pomorsko pravo,
obilježavajući svoju redovnu dvogodišnju
Skupštinu uspomenom na velikana naše i svjetske povijesti Predsjednika Tita pozivom na
trajno značenje njegove znamenite poruke
Udruženju još 1959. godine, da u ime napretka
i ugleda naše zemlje uvjek aktivno sudjeluje
u međunarodnoj suradnji u pomorskom pravu,
upućuje Predsjedništvu SFRJ pozdravni pomen,
u čvrstoj odlučnosti da će i dalje ustrajati
na izvršavanju postavljenog zadatka, svjesno

neosporne činjenice da je jedan od osnovnih uvjeta prevladavanja trenutnih ekonomskih teškoća naše zajednice - razvoj našeg pomorstva.

Skupština Jugoslavenskog udruženja za pomorsko pravo

Skupština dovršena
u 12,50 sati.

Zapisničar: Nela Šoić, v.r.

Ovjerovitelji zapisnika:

Klara Vedriš, v.r.
Vesna Polić-Curčić, v.r.

IZVJEŠTAJ TAJNIKA JUGOSLAVENSKOG
UDRUŽENJA ZA POMORSKO PRAVO
Skupštini Udruženja održanoj u
Rijeci 27. svibnja 1982.

Posljednja je Skupština JUPP-a održana u Rijeci 14. prosinca 1979. godine. Prema Statutu i ranijim zaključcima Skupštine našeg Udruženja održavaju se svake dvije godine, pa ćemo pokušati u ovom kratkom pregledu obuhvatiti rad Udruženja u ovom, već prekoračenom dvogodišnjem razdoblju.

Iz objektivnih razloga, a u prvom redu zbog predstojećih izmjena Statuta o kojima će se danas raspravljati na Skupštini, ova nije održana nakon proteka razdoblja od dvije godine, već se održava s petomjesečnim zakašnjenjem.

U ovom razdoblju živa aktivnost Udruženja obavljala se načito u dva pravca u zemlji i inozemstvu.

Rad Udruženja u zemlji

Odvijao se pretežno u sekcijama i komisijama. Glavni pravci rada bili su prijevod Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovvidbi na engleski a djelomice i na talijanski jezik, proširenje broja članova fizičkih i pravnih osoba i aktiviranje njihova rada, priprema i održavanje stručnih sastanaka iz oblasti plovvidbenog a posebice pomorskog prava, rad na izmjenama i dopunama Statuta Udruženja i aktualne stručne rasprave u sekcijama.

Mislimo da je potrebno istaknuti što je od navedenih poslova konkretno učinjeno.

a/ Prijevod Plovidbenog zakonika

Komisija članova Udruženja prevela je dio peti Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi i to glavu I /Ugovor o gradnji broda/, glavu II /Ugovore o iskorištavanju brodova/ i glavu III /Ugovore o plovidbeno-agencijskom poslu/ dok je naš uvaženi član dr Veljko Tomašić samostalno preveo glavu IV /Ugovor o plovidbenom osiguranju/ na engleski jezik. Time imamo u cijelosti prijevod Plovidbenog ugovornog prava kojim su obuhvaćeni članovi od 424. do 782. zaključno Zakonika.

Osim dijela koji se odnosi na Ugovor o plovidbenom osiguranju a koji je lektoriran od engleskog lektora, preostali dio obavljenog prijevoda predan je ovih dana na lektoriranje.

Prema tome, možemo u dogledno vrijeme očekivati završeni prijevod jedne cjeline i mislimo da bi trebalo donijeti odluku o parcijalnom objavlјivanju prijevoda Zakonika, što nam nalaže i obveza koju smo preuzezeli prema članovima pravnim osobama koje su nam spremno unaprijed dale određena financijska sredstva upravo u svrhe prijevoda.

Istina da je zbog zakašnjenja u prijevodu i inflatornih pojava prikupljeni iznos sasvim nedostatan, pogotovo ako se ima u vidu cijena tiskanja, vjerujemo ipak da bi bilo moguće iz raspoloživih sredstava tiskati prevedeni dio koji se odnosi na ugovore, kao separat.

Istodobno je komisija naših članova radila na prijevodu dijela Ugovora o iskorištavanju brodova, točnije dijela koji se odnosi na prijevoz stvari, na talijanski jezik. Prijevod koji će biti objavljen u reviji "Il diritto marittimo" nalazi se sada na lektoriranju u Italiji.

b/ Proširenje i obnavljanje članstva

Najveći uspjeh u proširenju i obnavljanju članstva je bilo ponovno ustanovljavanje područne sekcije u Kopru u lipnju 1980.g. Ova sekcija danas broji 17 članova pravnika iz obalnog područja SR Slovenije, zaposlenih u radnim organizacijama pomorske privrede. Obnovljeno je i članstvo četiri značajna člana pravnih osoba a to su Splošna plovba Piran, Luka Koper, Intereuropa Koper i Viša pomorska škola Portorož.

U dvogodišnjem radu nova je sekција u Kopru pokazala živu aktivnost.

Oživljavanje u radu pokazala je i sekција u Beogradu koja broji 19 članova fizičkih osoba i koja se redovno sastaje na stručnim diskusionim sastancima. Broji i četiri pravne osobe u svom članstvu, ali ovdje nije ništa učinjeno na proširenju članstva, a postojeći članovi, osim jednoga ne plaćaju članarinu.

Poseban problem članstva pojavljuje se u manjim mjestima u Hrvatskoj, primjerice u Zadru i Puli, gdje je broj članova razmjerno malen da bi postojala samostalna sekција. S druge strane nije uvijek uputno niti moguće spojiti rad takvog manjeg broja članova s onim bližih brojnijih sekcijsa. Poseban uspjeh pri upisu članova pravnih osoba zabilježen je upravo u Puli gdje su u razdoblju između dviјe skupštine pristupili članstvu Brodogradilište "Uljanik", Brodarska RO "Istraplov" i Lukša Pula.

Na više sastanaka Izvršnog odbora primijećeno je da brojnost članstva u odnosu prema mogućnostima nije adekvatno zastupljena, a posebno što se tiče pravnih osoba u Zagrebu, u Ljubljani, gdje uopće nema članova fizičkih i pravnih osoba, i u SR Crnoj Gori gdje postoji objektivne mogućnosti za brojničje članstvo. Posebno je pitanje apsolutno nepostojanje članova fizičkih i pravnih osoba u SR Bosni i Hercegovini i SR Makedoniji, te SAP Vojvodini i Kosovu, gdje ipak ima izvjestan broj radnih organizacija kojih je djelovanje usko vezano uz pomorstvo i pomorsko pravo.

c/ Stručni sastanci

Udruženje je bilo aktivno pri organizaciji stručnih sastanaka među kojima valja posebno napomenuti Okrugli stol održan u Portorožu s temom "Primjena Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi i moguća potreba njegove izmjene" i veliko savjetovanje održano u Dubrovniku u travnju 1981. g. o pomorskom osiguranju.

U Splitu je sekција uz aktivno sudjelovanje članova profesora Pravnog fakulteta i drugih pomorsko-pravnih stručnjaka održala niz stručnih predavanja o kojima će biti riječi u posebnom izvještaju splitske sekcijske. Sekcija u Splitu je prema podacima na našem raspolaganju, općenito najaktivnija, a članovi su se isticali u radu pri organizaciji i održavanju poslijediplomskog studija iz pomorskog prava na Pravnom fakultetu u Splitu.

U Kotoru su održani diskusioni sastanci i radilo se na proširenju članstva.

Sekcija u Rijeci, iako je najbrojnija, ne može se pohvaliti aktivnošću u radu, ako izuzmemo par diskusionih sastanaka i rasprave o izmjenama Statuta. Određeni broj članova, međutim, radio je u komisijama Udruženja i na međunarodnom planu.

Neaktivnost je pokazala i sekcija u Zagrebu, iz kojih su se redova regrutirali vrsni članovi Udruženja za rad u komisijama i međunarodnu aktivnost.

d/ Izmjene i dopune Statuta Udruženja

Izvršni odbor je primijetio na prvim sastancima da nužno valja provesti zaključke prethodne Skupštine i raditi na izmjenama i dopunama Statuta radi dosljednije primjene principa kolektivnog rukovođenja u našem Udruženju. U te svrhe posebna je komisija sastavila predložak izmjena i dopuna Statuta koje su predmetom posebne rasprave na današnjem sastanku, pa se ne ukazuje potrebnim o tome se dulje zadržati u ovom izvještaju.

Treba pri tome imati na umu da je sjedište Udruženja u SR Hrvatskoj, da je ono registrirano kao udruženje građana sa sjedištem u Zagrebu i da se na njegov rad primjenjuju propisi SR Hrvatske o takvim udruženjima. S tim u vezi u Narodnim novinama SRH br.7. od utorka 16.veljače 1982. objavljen je Zakon o društvenim organizacijama i udruženjima građana, koji je stupio na snagu 24.veljače 1982, a koji se primjenjuje od 24.svibnja 1982.

Izvršni odbor Udruženja u svjetlu ovog propisa zaključio je da bi naše Udruženje, zbog posebne društvene važnosti, valjalo preregistrirati u društvenu organizaciju, za što je potrebna međutim odluka ove Skupštine i odgovarajuća odobrenja nadležnih organa. S obzirom da se Zakon tek primjenjuje od ovog tjedna, Izvršni odbor nije mogao prejudicirati odluku ovog skupa, niti je u predlošku izmjena predvidio ovu mogućnost, tako da se Statut mijenja pod pretpostavkom da se radi o udruženju građana. Mislimo ipak da bi danas trebalo zaključiti o potrebi preupisa Udruženja u registar društvenih organizacija, a istodobno dati potrebno ovlaštenje postojećoj ili drugoj komisiji za registraciju novog Statuta.

e/ Stručna izdanja

U razdoblju između dvije Skupštine izdan je Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi s napomenama i komentarskim bilješkama osmorice članova našeg Udruženja. Zakon je tiskan u izdanju Narodnih novina, Zagreb 1981.

U smislu zaključka na posljednjoj Skupštini počelo je redovno izdanje informacija za članove, koje se tiskaju kao dodatak periodiku "Uporedno pomorsko pravo i pomorska ku-poprodaja", a članovima se dijele u obliku separata. Ove informacije, mada u skromnom obliku, uspješno obavještavaju članove o radu našeg Udruženja, što se ima zahvaliti Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu, koja je dopustila da se informacije tiskaju u jednom od njenih izdanja.

Rad Udruženja na međunarodnom planu

Rad Udruženja na međunarodnom planu odvijao se u aktivnoj suradnji s Međunarodnim pomorskim odborom, s Međuvladinom pomorskom organizacijom i s Konferencijom Ujedinjenih naroda za trgovinu i razvoj.

Što se tiče suradnje sa UNCTADOM zapažen je rad članova Udruženja pri donošenju Konvencije Ujedinjenih naroda o međunarodnom multimodalnom prijevozu, koja je potpisana 24. svibnja 1980.

Aktivna suradnja naših članova primijećena je i prilikom rada na donošenju Konvencije o pravu mora koja je nedavno prihvaćena.

Suradnja sa CMI-om i IMCO-om /sada IMO/ je bila najplodnija pa se na njoj valja posebno zaustaviti.

a/ aktivnosti u CMI-u

Odvijala se u više pravaca a posebno u stalnom pismenom kontaktu, davanjem odgovora na upitnike upućene nacionalnim asocijacijama, koji su pripremani od posebnih komisija već prema predmetu upitnika.

Predstavnik našeg Izvršnog odbora prisustvovao je godišnjim skupštinama Međunarodnog pomorskog odbora, a delegacija naših članova uzela je aktivno učešće na 32. konferenciji CMI-a u Montrealu, koja je razmatrala reviziju Konvencije o izjednačenju nekih pravila o spašavanju i pomaganju na moru, Bruxelles 23.9.1910. i nacrt Konvencije o odgovornosti u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem.

Na posljednjoj Godišnjoj skupštini CMI-a u Izvršni odbor ove međunarodne organizacije izabran je naš uvaženi član dr Hrvoje Kačić, što je posebna čast za naše Udruženje.

b/ suradnja s Međuvladinom pomorskom organizacijom /IMO/

Odvijala se putem Saveznog komiteta za saobraćaj i veze, na prijedlog kojeg su pojedini naši članovi u više navrata bili delegirani za predstavnike SFRJ u Pravnom odboru IMO-a.

Tako su članovi našeg Udruženja između dviju Skupština prisustvovali 42, 43, 44, 45, 46, 47. i 48. zasjedanju. U posljednje dvije godine taj je Pravni odbor raspravljaо pretežno nacrt Konvencije o prijevozu opasnih i štetnih tvari morem koja će biti na raspravi na Diplomatskoj konferenciji možda iduće godine, ali najvjerojatnije 1984.g.

Na dnevnim redovima zasjedanja Pravnog odbora alternirali su se još problemi u vezi s mogućom izmjenom granica odgovornosti i naknade štete koje su određene u Konvenciji o građanskoj odgovornosti za zagodenje mora ugljikovodicima iz 1969. i Konvencije o Fondu za naknadu tih šteta iz 1971, te problemi opasnosti mogućih šteta koje mogu proizaći od praznih tankera.

Financijska problematika

Mada su financijski problemi predmetom posebnog financijskog izvještaja, smatramo da treba i u ovom izlaganju učiniti na neke teškoće i neke gotovo nepremostive probleme.

Odluka posljednje Skupštine o povećanju članarine, posebno za pravne osobe pokazala se opravданom jer smo još jednom našli na razumijevanje naših osnivača, podupirača koji su shvatili važnost pomorskog prava i rada Udruženja za pomorskiju orijentaciju naše zemlje.

Povećana financijska sredstva omogućila su elastičniji rad Udruženja na domaćem i inozemnom planu. Pri tome se nisu mogle izbjegići izvjesne poteškoće koje su se posebno ogledale u neplaćanju članarine određenog broja članova pravnih osoba i velikog broja članova fizičkih osoba. Mi danas moramo vjerojatno razmisiliti o potrebi brisanja članova koji ne žele ispunjavati svoje obveze, već radi aktualiziranja evidencije članova. Istodobno mislimo da mogućnosti za proširenje članstva i među fizičkim i među pravnim osobama nisu do kraja iskorištene, pa valja odmah i najozbiljnije priorituti tom poslu.

Poseban problem predstavlja nedostatak deviznih sredstava. Naime, za obavljanje suradnje s inozemnim organizacijama

Udruženje je imalo određene devizne izdatke koji su se sastojali od plaćanja članarine u Međunarodnom pomorskom odboru, troškova putovanja i dnevnička za članove Udruženja delegirane u Međuvladinu pomorsku organizaciju ili Međunarodni pomorski odbor i troškova nabavki stručnih časopisa. Za te svrhe do ove godine Udruženje je dobivalo odobrenje Republičke zajednice za ekonomske odnose s inozemstvom da određena dinarska sredstva može zamijeniti u devize. Takav način financiranja je ovogodišnjim Društvenim dogovorom ukinut i danas Udruženje praktički ne raspolaže deviznim sredstvima.

Članarine inozemnih članova pravnih osoba nisu dostatne, a neki su i otkazali članstvo. Problem je otvoren i akutan i potrebno je intervenirati pri saveznim organima i organizacijama i u poslovnoj banci u pokušaju rješavanja ovog pitanja.

Naime, neplaćanje članarine Međunarodnom pomorskom odboru moglo bi imati za posljedicu brisanje našeg Udruženja iz njegova članstva, članstva koje traje punih osamdeset godina.

Što se tiče aktivnog učešća naših delegata na međunarodnim diplomatskim i drugim konferencijama, stručnim tijelima i slično, bojimo se da će ona morati prestati ako se ne pronađe način financiranja.

Na kraju ovog izvještaja molimo ovu Skupštinu da u raspravi o njemu da potrebne sugestije i smjernice za rad budućih organa koji će danas biti izabrani.

TAJNIK: V.B.